

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 11, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIS - JANUARY 11, 1996

Nr. 7

K. Ratkevičius atmeta kaltinimus Lietuvos Bankui

Vilnius, sausio 9 d. (AGEP) — Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius atmetė kaltinimus dėl neteisėto centrinio banko veiksmų, sustabdant dviejų komercinių bankų veiklą.

Kalbėdamas antradienį Seime, K. Ratkevičius teigė, jog dviejų bankų „problemų prasi-
veržimas nepaliko Lietuvos bankui kito pasirinkimo“, kaip sustabdyti bankų veiklą. Jis taip pat pareiškė, jog politinių jėgų kišimasis į bankų reikalus apsemtų efektyvią centrinio banko veiklą, o tai komplikuos Lietuvos integraciją į Vakarų Europą.

Lietuvos Banko valdytojas dar kartą pabrėžė, jog esama tik dviejų bankų — Lietuvos Akcinio Inovacinio ir Litimpeks — krizės. „Galbūt bankų sistemos grandinė nutrūko silpniausioje jos vietoje“, teigė Ratkevičius ir pripažino, kad bet kurioje Vakarų šalyje bankas bankrutuotų, jei iš jo būtų paimta 25-30% indėlių. Jis sakė, kad žmonės tebeatsiima iš bankų valiutinius indėlius, tačiau palyginti su gruodžio 20 d., kai buvo atsiimta apie 40 milijonų litų, ji yra atslūgusi.

Lietuvos Banko valdytojo duomenimis, indėlių litais visuose Lietuvos bankuose nuo gruodžio iki sausio pradžios sumažėjo nesmarkiai — 11,8%, o indėlių užsienio valiutomis — net 19,8%. Pernai gruodžio 1 d. visuose šalies bankuose gyventojų indėlių litais buvo 2,1 milijardai litų, o šių metų sausio 8 d. — 1,9 milijardai litų. Gyventojų indėlių užsienio valiutomis buvo

atitinkamai 1,1 milijardai ir 861 milijonai litų.

Anot Ratkevičiaus, smarkų indėlių valiuta sumažėjimą greičiausiai lėmė netylančios spekuliacijos apie galimą lito nuvertinimą. Gariūnuose, sakė Lietuvos Banko valdytojas, doleris parduodamas po 6 litus.

Tarp priežasčių, lėmusių Lito patikimumo įstatymą, kuris, anot jo, smarkiai pablogino eksportuojančių produkciją imonių padėtį — be kitų sunkumų, jos taip pat negalėjo grąžinti paskolų bankams. Kazimieras Ratkevičius kvietė Seimo narius centriniui bankui grąžinti tikrąsias jo funkcijas, ir tuomet, pasak jo, bankas nebūs „tas biznis, kurio kapejami bankai“.

Tikroji Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) ir Litimpeks banko padėtis bus žinoma vėliau, sakė K. Ratkevičius, kai bus paskelbtos tautinio audito ir nepriklausomų ekspertų išvados. Tačiau nepriklausomi ekspertai priliudino jau paskelbtos, jog LAIB nemokumas yra žymiai didesnis, nei nustatė Lietuvos Bankas. Geriausiai atveju jo skolos siekia 207 milijonus litų, o blogiausiai — 420 milijonus. Litimpeks banko šie skaičiai yra atitinkamai 87 ir 142 milijonai litų, teigė Ratkevičius.

Banko indėlininkai atidėjo protesto demonstraciją

Vilnius, sausio 5 d. (AGEP) — Krizę patyrusio Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) in-

A. Brazauskas dalyvaus F. Mitterand atsiviekinime

Vilnius, sausio 9 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas ketvirtadienį vyks į atsiviekinimo su buvusiu Prancūzijos prezidentu Francois Mitterand iškilmes, nepaisant tą dieną numatyto susitikimo su užsienio šalių ambasadoriais. Į Paryžių prezidentą A. Brazauską lydės jo patarėjas užsienio politikos klausimais Justas Paleckis. Paryžiuje prie jų prisijungs Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje Ričardas Bačkis. Pirmadienį į Paryžių nušiuos telegrame A. Brazauską užuojautos telegramoje F. Mitterand vadinamas „nuoširdžiu Lietuvos draugu“, kuris skatino ir rėmė Lietuvos integraciją į Europą.

Justas Paleckis korespondentui sakė, kad dėl netikėtai kelionės į Paryžių nebus atšauktas ketvirtadienį Kaune numatytas kasmetinis prezidento Brazauskos susitikimas su Lietuvoje akredituotais ambasadoriais. Užsienio šalių ambasadorius prezidentas planuoja priimti Kauno miesto Rotušėje antrąją dienos pusę.

indėlininkų iniciatyvinę grupę sausio 5 d. nutarė atidėti protesto demonstraciją prie Seimo rūmų, turėjusį įvykti sausio 10 dieną. Kaip korespondentui sakė LAIB indėlininkų iniciatyvinės grupės narys Henrikas Paulauskas, penktadienį įvykusios iniciatyvinės grupės posėdyje nutarta vietoje protesto indėlininkus pakviesti į informacinį pasitarimą sausio 10 d., 12 val. įvyksiantį prie LAIB pastato Vilniuje. Šiame pasitarime bus pasikeista nuomonėmis, išklaudyti indėlininkų pageidavimai ir pasiūlymai.

Pasak H. Paulausko, indėlininkų iniciatyvinę grupę nutarė duoti Lietuvos Seimui, vyriausybei ir laikiniesiems bankų administratoriams laiko įveikti finansinę krizę. Indėlininkai žadą laukti iki vasario 1 d., kuomet turi būti atstatyta banko veikla ir pradėti grąžinti indėliai.

„Jei iki šios datos žmonės ir įmonės nesusitvarkė su savo lėšų, mes būsimės priversti kvieisti Lietuvos gyventojus masinėms protesto akcijoms iki visuotinio ekonominio ir politinio streiko“, sakė Henrikas Paulauskas.

Penktadienį priimta indėlininkų iniciatyvinės grupės pareiškime sakoma, kad Seimo gruodžio 29 d. nutarimas dėl priemonių bankų krizei įveikti neuztikrina piliečių teisių. „Įstatyme patvirtinama tik tai, kad indėliai nebus prarasti,

Gruodžio 29 d., per paskutinę 1995 m. Kauno mero prof. Vlado Katkevičiaus (dešinėje) spaudos konferenciją, „Kauno dienos“ žurnalistas S. Jokubaitis jam įteikė populiariausio kauniečio pažymėjimą. Dešintą populiariausių kauniečių kasmet renka „Kauno diena“. Antroje vietoje — kun. Ričardas Mikutavičius. Į dešintąją taip pat pateko kardinolas Vincentas Sladkevičius, Kauno vicemeras Vincas Margevičius ir krepšininkas Arvydas Sabonis.

Nuotr. L. Brundzos

K. Prunskienė ragina Šlezevičių atsistatydinti

Vilnius, sausio 8 d. (AGEP) — Buvusi ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė, vadovavusi pirmajai atkurtos nepriklausomos Lietuvos vyriausybei, pirmadienį paskelbė pareiškimą, kuriame kritikuoja atsistatydinti neketinanti, premjerą Adolfą Šlezevičių.

K. Prunskienė nesutaria su A. Šlezevičiaus „psichologinės ir politinės nuostatos bet kokia kaina išlaikyti kadėje“. „Tai menkina valdžios autoritetą, nes situacija valdžioje užgožia svarbias valstybės ir visuomenės egzistencijos problemas“, rašo buvusi premjerė.

Priminusi, kad ji pati atsistatydino dėl „dirbtinai išpūstų aplinkybių“, Prunskienė teigia, kad „demokratiškesnės ir padariausias žingsnis, kurį tokiu atveju dera žengti politikui — tai atsistatydinti, nelaukiant spaudos ir visuomenės spaudimo“. Anot jos, „Politikoje nėra nieko nepadoraus, kaip piktnaudžiavimas žmonių pasitikėjimu ar patiklumu, siekiant užimti ar savanaudiškai panaudoti valdžią, pasisavinti svetimą

Smarkiai sukritikavusi 1991-1992 m. „dešiniųjų valdymą“, kuris, K. Prunskienės manymu, sugriovė pradėtas ugdyti naujas demokratines tradicijas, ji konstatuoja, kad „LDDP daugumai Seime ir A. Šlezevičiaus vadovaujamai vyriausybei nepavyko atkurti pasitikėjimo valdžia, išvengti valstybės turtą ar garbę“, teigia pareiškimo autorė.

Lietuvos ambasadorius Londone kritikavo vyriausybę

Vilnius, sausio 9 d. (AGEP) — Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pareikalavo Lietuvos ambasadoriaus Londone pasiskaitos. „Jis neturi nei padorumo, nei garbės, nei sąžinės“, sakė ambasadorius apie savo šalies premjerą.

Užsienio reikalų ministras spaudos konferencijoje antradienį sakė negalintis priimti tokios ambasadoriaus pozicijos. „Diplomatas nėra politikas ir politinių pareiškimų nedaro. Prieš darydamas tokius pareiškimus, ambasadorius turėtų iškelti atsistatydinimo pareiškimą“, sakė ministras Povilas Gylys. Tačiau paklaustas, ar ketinama R. Rajecką atšaukti iš Londono, ministras atsakė, jog „tas klausimas dar nesvarstomas“.

Ministras dar priekaištavo ambasadoriui, kad buvo nesenai atvykęs į Vilnių be jo leidimo, o paprašytas apsilankyti Užsienio reikalų ministerijoje, to nepadarė. Lietuvos Mokslų Akademijos narys R. Rajeckas ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje buvo paskirtas 1994 m. vasario mėnesį. Per prezidento rinkimus jis vadovavo Algirdo Brazauskos rinkimų štabui, o jam laimėjus, iki paskyrimo į Londoną dirbo prezidento vyriausiojo patarėjo.

Ministras dar priekaištavo ambasadoriui, kad buvo nesenai atvykęs į Vilnių be jo leidimo, o paprašytas apsilankyti Užsienio reikalų ministerijoje, to nepadarė. Lietuvos Mokslų Akademijos narys R. Rajeckas ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje buvo paskirtas 1994 m. vasario mėnesį. Per prezidento rinkimus jis vadovavo Algirdo Brazauskos rinkimų štabui, o jam laimėjus, iki paskyrimo į Londoną dirbo prezidento vyriausiojo patarėjo.

V. Landsbergio nuomone, sekmingam bylos tyrimui „akis i akį“ turėtų susitikti Algirdas Brazauskas, 1991 m. vadovavęs Lietuvos Demokratinėi Darbo Partijai ir buvęs vicepremjuru Kazimieros Prunskienės vyriausybėje, bei Mykolas Burokevičius — tuometinės prosovietinės Lietuvos Komunistų Partijos vadovas, šiuo metu suimtas ir laukiantis teismo.

1991 m. vadovavęs Aukščiausiąjai Tarybai, Vytautas Landsbergis mano, kad byla arba bus tęsiama labai ilgai, arba M. Burokevičius sunkiai susirgs.

pareigūnų etikos pažeidimų, suaktyvinti įstrigusių ūkio reformų, sutramdyti nusikaltamumo ir korupcijos, sustiprinti užsienio partnerių pasitikėjimą“.

„Jausdama atsakomybę už Lietuvos ateitį“, Moterų partijai vadovaujanti K. Prunskienė linki esantiems ir būsimiems politikams „bet kokiomis aplinkybėmis neprarasti blaivaus proto ir nepamiršti prisiimtose atsakomybės“.

„Jausdama atsakomybę už Lietuvos ateitį“, Moterų partijai vadovaujanti K. Prunskienė linki esantiems ir būsimiems politikams „bet kokiomis aplinkybėmis neprarasti blaivaus proto ir nepamiršti prisiimtose atsakomybės“.

mimą iš krizės apimto Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko, kuriame liko išaldytos dešimčių tūkstančių Lietuvos piliečių saskaitos. „Jis neturi nei padorumo, nei garbės, nei sąžinės“, sakė ambasadorius apie savo šalies premjerą.

Užsienio reikalų ministras spaudos konferencijoje antradienį sakė negalintis priimti tokios ambasadoriaus pozicijos. „Diplomatas nėra politikas ir politinių pareiškimų nedaro. Prieš darydamas tokius pareiškimus, ambasadorius turėtų iškelti atsistatydinimo pareiškimą“, sakė ministras Povilas Gylys. Tačiau paklaustas, ar ketinama R. Rajecką atšaukti iš Londono, ministras atsakė, jog „tas klausimas dar nesvarstomas“.

Ministras dar priekaištavo ambasadoriui, kad buvo nesenai atvykęs į Vilnių be jo leidimo, o paprašytas apsilankyti Užsienio reikalų ministerijoje, to nepadarė. Lietuvos Mokslų Akademijos narys R. Rajeckas ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje buvo paskirtas 1994 m. vasario mėnesį. Per prezidento rinkimus jis vadovavo Algirdo Brazauskos rinkimų štabui, o jam laimėjus, iki paskyrimo į Londoną dirbo prezidento vyriausiojo patarėjo.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Čečėnai vėl užėmė Rusijos ligoninę

Kizljar, Rusija, sausio 9 d. (NYT) — Būrys čečėnų gynėjų vėl parodė Rusijai, kad ji nesugeba apsaugoti savo piliečių, kai antradienį užėmė pietinės Rusijos miesto Kizljar ligoninę, paimdami 2,000 žmonių įkaitais, ir paskelbdami, kad atiduos ligoninę tik tuomet, kai Rusijos kariuomenė pasitrauks iš Čečėnijos.

„Mes galime šį miestą paversti pragaru ir pelenais“, pareiškė ligoninę užėmusio būrio vadovas Salman Radujev per Rusijos televiziją. Radujevo žmona yra demokratiškai išrinkto Čečėnijos prezidento Džochar Dudajeva dukterėčia.

Teigdamas, kad ginkluotas čečėnų būrys yra pasiruošęs bent savaitės apsupčiai, Radujev tvirtino, kad šįkart nepasikartos praėjusio birželio mėnesio atvejys, kai čečėnai leidosi į derybas su rusais, po to, kai jie buvo užėmę ligoninę Budionovske, kuris yra į šiaurę nuo Kizljar. To žygio metu žuvo 125 asmenys, bet nepavyko išpašyti rusų iš Čečėnijos. „Mes pasimokėme iš praeities klaidų“, pareiškė šio žygio vadovas Salman Radujev.

Iki antradienio vakaro, kada čečėnai jau buvo užėmę ligoninės pirmą aukštą ir nutraukė visas derybas su vietiniais pareigūnais, Rusijos kariuomenės Specialiosios pajėgos jau buvo apsupusios ligoninę ir uždariusios visus kelius į miestą. Kizljar yra Rusijos Federacijai priklausiančiame Dagestane, rytinėje Čečėnijos pašonėje. Protarpiais per visą vakarą aidėjo šūviai, nors nebuvo ilgesnio ligoninės puolimo.

Čečėnų būrio vadas sakė, kad turi 3,000 įkaitų, o rusų pareigūnai teigė ligoninėje esant 2,000 žmonių.

Per Rusijos televiziją transliuotame pasikalbėjime su čečėnų būrio vadovu buvo rodomi ligoninės kambariai pilni moterų ir vaikų, kai kurie su intraveninio maitinimo prietaisais. Kiti ligoninėje esantys žmonės, matyt atvaryti iš netoli esančių daugiabučių, dar buvo su žieminiiais apsiaustais. Įkaitai buvo susėdę ant grindų ar susigūžę kampuose, baimingais veidais.

Šis čečėnų veiksmas užpykino Rusijos prezidentą Borisą Jelciną, kuris į Kremlį sukvietė aukščiausius saugumo pareigūnus ir juos išbūrė žurnalistų akivaizdoje, reikalaujamas, kad jie paaiškintų kaip 600 čečėnų būrys buvo įleistas į Rusijos miestą.

Laisvės gynėjų žygdarbį įamžins moneta

Vilnius, sausio 9 d. (Elta) — Lietuvos Bankas išleido sidabrinę monetą, skirtą Sausio 13-osios penktosioms metinėms. 50 litų nominalo moneta į apyvartą išleidžiama nuo sausio 10 dienos.

Monetoje pavaizduotas Laisvės gynėjų paminklo Vilniaus Antakalnio kapinėse pagrindinis akcentas — Stanislavo Kuzmos skulptūra „Pieta“.

Už 80 litų pardavimo kainą moneta bus parduodama Lietuvos Banke ir jo skyriuose.

„Pasienio sargybiniai pramiegojo“ — barė prezidentas Saugumo tarybos narius. „Ka jūs veikt, užuot sukūrę efektyvius pasienio postus, didinę pajėgų skaičių ir pastoję kelių sukilimų?“ — viešai jų klausė B. Jelcinas. „Kaip reikia jus, generolus, suprasti? Ar manote, kad čia vaikų žaidimas?“ Jelcinas barė saugumo vadovus už šį įvykį, jau vėl stiprėjant karui Čečėnijoje, kasdien jame žūvant dešimtims karių abejose pusėse, o karas ir jo padarinių tvarkymas yra Jelcinui daugiausia kainavęs politinis fiasko.

Dabar jau niekas nebekalba apie taiką Čečėnijoje. Dieną sostinė Grozną bei kitus čečėnijos miestus bei kaimus kontroliuoja rusų kariai. Naktį viskas pasikeičia ir jų kontrole perima čečėnų gynėjai, rusų kariai meldžiantis, kad išliktų iki ryto.

Salman Radujev vadovauja čečėnų gruputei, pasivadavusiai „Vienišais vilkais“. Didžiausią pernai metų dalį jie praleido į pietus nuo Grozno esančiuose kalnuose ir buvo pagrindiniai kovotojai prieš tris savaites įvykusiam mūšyje dėl antro didžiausio Čečėnijos miesto — Gudermes.

Užimant Kizljar ligoninę, čečėnai įsmuko į miestą naktia, per miškuotą miesto rytinį pakraštį. Pirmiausia mažame regioniniame aerodrome sunaikino vieną mažą lėktuvą ir tris malūninius, kurie būtų buvę naudojami jiems pulti. Tuomet, eidami į miesto ligoninę, iš aplinkinių namų imdami įkaitus, juos šaukdamus vedėsi kartu. Susisąjūdyme užimant ligoninę, buvo daug nušautų, bet skaičius dar nenustatytas — vieni sako, kad šimtai, kiti — kad daug mažiau.

TRUMPAI

— Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs sausio 8 d. spaudos konferencijoje papriestaro ketinimams, taupant lėšas, uždaryti kai kurias Latvijos ambasadas užsienyje. Pasak jo, tai gali būti prilyginta sprendimui nutraukti santykius su viena ar kita šalimi. Latvija turi 29 atstovybes užsienyje.

— Europos Rekonstrukcijos ir Pliuros Bankas taps vieninteliu strateginiu Latvijos „Unibanko“ investuotoju. Jis į šį banką investuos 4,5 milijonų latų.

KALENDORIUS

Sausio 11 d.: Marcijonas, Stefanija, Audrius, Vilnė.

Sausio 12 d.: Arkadijus, Palėmonas, Cezarijus, Gida, Lin-gailė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

TRYŠ SVARBIOŠ
PASKAITOS

Taip jau istorija lėmė, kad Lietuvos valstybei svarbios datos susiklostė viena po kitos. Sausio 13-ta, Vasario 16-ta, Kovo 11-ta yra kiekvienam iš mūsų neužmirštamų sukaktys. Sunku tikėti, kad šimtmeti suėna penkeri metai nuo to laiko, kai žuvo ginantys Lietuvos televizijos bokštą. JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė prisimins šias aukas sausio 14-tą Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos 10:30 šv. Mišių aukoje.

Vasario 4-tą vyks politinė popietė Kultūros centre. Paskaitą skaitys Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas.

Vasario 22-tą dieną į Detroitą atvyks populiariausias Lietuvos politikas ir LR Seimo narys Romualdas Ozolas. Jo paskaita bus vasario 25-tą.

Kovo 10-tą dieną paskaitą skaitys buvęs Baltijos kraštų reikalų vedėjas Valstybės departamente, Potomac fundacijos instituto narys Paul Globe.

Šį kartą supažindinsime skaitytojus su Aliu Vidūnu. Į Lietuvos krašto politinį gyvenimą įsijungė visai neseniai – 1995 metais balandžio mėn. Tuomet buvo išrinktas Vilniaus miesto

meru. Jis ir žmona Gražina priklauso Tėvynės sąjungai – Lietuvos konservatorių partijai. Gimė 1934 metais mokytojų šeimoje, Reketijos kaime, Kalvarijos valsčiuje. 1952 metais Alytuje baigė Vidurinę mokyklą ir pradėjo studijas Politechnikos institute. Išgijo autokelių statybos specialybės inžinieriaus diplomą. Dirbo Veiverių statybos darbų vykdytoju, o 1962 metais persikėlė į Vilnių. Čia buvo kelių statybos rajone statybos aikštelės vadovu, vėliau vyriausiojo inžinieriumi ir nuo 1977 m. tapo Pietų statybos valdybos viršininku. Lietuviai atstaus nepriklausomybės Alis Vidūnas tapo įmonės „Greitkelis“ direktoriumi.

Alis Vidūnas yra vedęs Gražina Dovidaitę, ekonomistę. Ji dėsto Vilniaus aukštesniojoje technikos mokykloje. Vidūnai užaugino sūnų Vyti, baigusį Lietuvos kalbos ir literatūros fakultetą. Vytis Vilniaus universitete dėsto graikų, lotynų, sanskritų kalbas. Alio Vidūno tėvas buvo lituanistas ir padėjo auginti Vyti, todėl nenustatė, kad šis pasekė senelio pėdomis ir pasirinko tą pačią studijų šaką. Gražinos tėvas buvo puskarininkis Lietuvos kariuomenėje, bolševikų nužudytas 1940 metais. Pradžią Vidūnų gyvenimo ekonominiai buvo labai sunki; vienu metu net ruošėsi parduoti jiems brangią vestuvinę dovaną – lygintuvą, tačiau, sunkias gyvenimo kliūtis nugalėję, dabar pasižventę

dirba Lietuvai ir Vilniaus miestui. Užklaustas ko Lietuvai šiandien labiausiai trūksta, jis atsakė: „Manau, idealo. Kažkaip labai greitai jį praradom. Pameniu, mano tėvas gerai pažinojo partizanų būrio vadą Ramanauską-Vanagą. Jis išėjo į mišką iš to paties namo. Tų laikų žmonės idealą nešiojosi visą gyvenimą, tarsi laimės žiburį“ (Žurnalas „Seima“). „Dienovidyje“ Alis Vidūnas mato Vilniaus ateitį taip: „Savo miestą noriu regeti su restauruotu senamiesčiu, gyvą, šviesų, po kurį vaikštinėtų daugybė nerūpestingai besišypsantių žmonių. Tai būtų švarus, tvarkingas miestas, jame turėtų būti sukoncentruotas Lietuvos politinis, administracinis, kultūrinis, mokslinis gyvenimas. Jame matytų saugiai, be jokios baimės dirbančius verslininkus, amatininkus, kurie suteiktų vis naujas darbo vietas. Matau daug turistų, gerų viešbučių, kavinių, restoranų, pramonės ir prekybos rūmus, naujus troleibusus, autobusus, greitąjį tramvajų, gražias aikštes su daugybe fontanų ir paminklų, primenančių mums Lietuvos istoriją. Taigi matau ramiai gyvenančius, laimingus žmones“.

Vasario 4-tą Detroito Alis Vidūnas ir kalbės apie Vilniaus miesto politines ir finansines bei kitas problemas, kurios trukdo jo apibūdintą viziją įgyvendinti. Šias svarbias aukščiausias išvardintas paskaitas rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė ir Michigano apygarda Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, bus pradėtos 12:15 val. p.p., kad spėtų atvažiuoti iš kitų parapijų bei vietovių norintieji paskaitas išgirsti. Visuomenė yra maloniai kviečiama dalyvauti ir plačiau sužinoti apie dabartinę Lietuvos padėtį, ne tik iš asmenų, kurie kasdien su visomis jos problemomis susiduria, bet kartu išgirsti padėtį įvertinimą ir iš amerikiečių politiko, atidžiai stebinčio valstybės vystymosi eigą.

Liūda Rugienienė

A.A. JANINA
VAITIEKIENĖ

A.A. Janina Vaitiekienė, 71 metų amžiaus, s.m. sausio 2 d. mirė savo namuose, Detroito.

Gedulingas šv. Mišias šv. Antano parapijos bažnyčioje sausio 5 d. aukojor ir pamokslą pasakė klebonas, kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu vargonavo ir giedojo muz. Stasys Slizys. Skaitinius skaite Matas Baukys. Šv. Antano parapijoje, sekmdienį, sausio 14 d.

10:30 šventos Mišios už Klaipėdos atvadavimą ir Sausio 13 d. Vilniuje žuvusių didvyrių minėjimas rengiamas šv. Antano parapijoje, sekmdienį, sausio 14 d.

Programoje numatyta: Detroito Ramonėnų skrybiaus pirmojo Michigano universiteto ir y rektorius pavaduotoja (associate dean) Michigano Medicinos seserų mokykloje.

Būdama Lietuvoje, aplankė eilę ligoninių ir sveikatos apsaugos institucijų, koordinavo įvairias sveikatingumo programas.

Dr. V. Barkauskas sausio 21 d., sekmdienį, 12 val. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose

Kalėdų senelis Detroito „Žiburio“ mokyklos Kalėdų eglutės renginyje.

Nuotr. J. Urbono

Jr., ir Gediminas bei jų šeimos. Jos liūdi 10 vaikų ir du pro-vaikaičiai, o taip pat seserys – Bronė Kulikauskienė, Julija Zarankienė, Elena Kasputienė ir jų šeimos, brolienė Danutė Petrauskienė bei daug kitų giminių. Sausio 4 dieną, Bažnyčios laidojimo namuose, laidojimo direktorė Yolanda M. Zapackienė pravedė viešą atsisveikinimą, kuriuo metu atsisveikinimo žodį tarė Šaulių sąjungos išėjimoje vadas Mykolas Abarijus. „Švyturio“ jūros šaulių kuopos nariai dalyvavo atsisveikinime su savo kuopos vėliava. Laidotuves tvarkė laidojimo direktorė Yolanda M. Zapackienė.

BAŽNYČIOS SUOLAI
PAKELIŲ Į LIETUVĄ

„Pagalba Lietuvai“, Lietuvos Vyčių padalinys, kuriam pirmininkauja Robert Boris, sausio 25 dienomis, išardė ir sukrėvė į talpintuvą Farmingtono miesto Our Lady of Sorrows bažnyčios suolus, kurie talpina 900 asmenų. Šie suolai sausio 5 d. iškeliavo į Vilniaus katedrą. Talkos vykdytojai buvo: Robert Boris, talpintuvą vadovavo Stasys Šadeika, John Staniewicz, Antanas Bulota, Antanas Balsys, Vincas Pėšys, Joe Stark, Mike Shia, Bill Zager, Lorry Hofner, Irena Vizgirdaitė, Ona Šadeikienė, Mykolas Abarijus ir Jonas Sostakas.

Talpintuvą išlaikys padengė Our Lady of Sorrows klebonas prel. Walter Hurley, kuris padovanojo ir liturginius rūbus bei kitus religinius daiktus.

KLAIPĖDOS VADAVIMO
MINĖJIMAS

Klaipėdos atvadavimo ir 1991 m. Sausio 13 d. Vilniuje žuvusių didvyrių minėjimas rengiamas šv. Antano parapijoje, sekmdienį, sausio 14 d.

10:30 šventos Mišios už Klaipėdos atvadavimą ir Sausio 13 d. Vilniuje žuvusių didvyrių minėjimas rengiamas šv. Antano parapijoje, sekmdienį, sausio 14 d.

Programoje numatyta: Detroito Ramonėnų skrybiaus pirmojo Michigano universiteto ir y rektorius pavaduotoja (associate dean) Michigano Medicinos seserų mokykloje.

Būdama Lietuvoje, aplankė eilę ligoninių ir sveikatos apsaugos institucijų, koordinavo įvairias sveikatingumo programas.

Dr. V. Barkauskas sausio 21 d., sekmdienį, 12 val. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose

muzikas Stasys Slizys. Deklamuos aktorius Kazys Gričius. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Minėjimą rengia Ramonėnai, Stasio Butkaus šaulių ir „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos ir Birutietės.

BALFO ŽINUTĖS

Praėjusių metų pabaigoje Detroito 76-tas skyrius nusistatė Centro valdybai 7,700 dol. auką. 1995 metais bendrai šalpai buvo surinkta 6,402 dol., ir iš išvykų pelno nusistatė 698 dol. Specialiai paskirti Lietuvoje buvo gauta 600 dol. auksa.

Dosniausi aukotojai buvo: Elena Jurgutienė, kun. Stasys Maziliauskas, John F. Uzman, Gediminas Balanda, adv. Kestutis ir dr. Stefa Miškiniai ir Audronė Vaitiekaitė-Hoeschele. Visi aukotojų sąrašai skelbiami abiejose lietuviškų parapijų skelbimų lentose.

Nario mokesčių už 1995-tus metus sumokėjo 330 pavienių narių ir 6 organizacijos. Nario mokesčio bendra suma – 361 dol. Pernai mirė 11 skyriaus narių. Naujų narių įstojo 6.

BUS PRISIMINTAS
A.A. VINCAS
TAMASIŪNAS

Lietuvos šaulių sąjungos išėjimoje (LŠS) garbės narys ir Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos buvęs pirmininkas a.a. Vincas Tamašiūnas mirė Lietuvoje gruodžio 14 d., sulaukęs 95 metų. Vėliavos pagerbimas šėtadienį, sausio 20-tą dieną vyks šv. Antano parapijos patalpose. 10 v.r. šv. Mišios už a.a. Vincą Tamašiūną vėlė. Po Mišių akademija parapijos salėje, kurią praves Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūriniai renginiai vadovė mok. Stefania Kaunelienė. Baigiamąjį žodį tars LŠS vadas Mykolas Abarijus. Po akademijos užkandžiai. Visuomenė kviečiama dalyvauti, prisiminti, pasimelsti ir pagerbti taurų lietuvių a.a. Vincą Tamašiūną. Visus kviečia St. Butkaus šaulių k-pės valdyba.

Regina Juškaitė

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
SISTEMA LIETUVOJE

Dr. Violeta Barkauskas, kaip Fulbright stipendininkė, pusę metų praleido Lietuvoje. Ji Vilniaus Universitete ir Kauno Medicinos akademijoje studen-tams supažindino su medicinos (gailėstingųjų) seserų profesine programa ir pasiruošimu tai profesijai Vakaruose.

Profesorė dr. V. Barkauskas dėsto Michigano universitete ir yra rektorius pavaduotoja (associate dean) Michigano Medicinos seserų mokykloje.

Būdama Lietuvoje, aplankė eilę ligoninių ir sveikatos apsaugos institucijų, koordinavo įvairias sveikatingumo programas.

Dr. V. Barkauskas sausio 21 d., sekmdienį, 12 val. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose

Lietuvos Vyčių veikla

PRISIMINTI MIRĘ VYČIAI
SENJORAI

Vyčiai, arba Lietuvos vyčiai, JAV lietuvių Romos katalikų jaunimo organizacija, jaunimo atstovų įkurta 1913 m. balandžio 27 d. Lawrence, Mass., ir tebeveikianti iki šiol. Sutelkti lietuvių jaunimą į jam skirtą draugiją buvo rūpintis ir anksčiau, nes pastebėta, kad ankstyvesnės draugijos visai netinka jaunimo auklėjimui, nepatenkinti jaunimo tikslų. Be to, tam organizuoti katalikai neturėjo vadų. Ir kai 1912 m. Lietuvių Romos Katalikų susivienijimo Amerikoje seimo metu Bostone A. Norkūnas kun. A. Kaupui ir kun. Pr. Serapinui išdėstė savo sumanymą steigti jaunimo ratilius, kuriuose jaunimas būtų auklėjamas ir sulaikomas nuo mišrių šeimų, abu kunigai tam pritarė. Čia buvo sutelkti ir keli jaunuoliai pirmajam pasitarimui „Draugas“, kurį redagavo kun. A. Kaupas, „Katalikas“ ir „Žvaigždė“ pradėjo sutartinai kelti jaunimo organizacijos reikalą. A. Norkūnas su klieriku Pr. Virmauskiu steigė Montello – Brocktono Lietuvos Sakalus (taip pradžioje buvo vadinami Lietuvos vyčiai). 1913 m. balandžio mėn. jau veikė 12 kuopų, apjungusių 500 jaunimo. Šiame steigiamajame suvažiavime buvo priimtas paruoštas laikinasis statutai, išrinkta valdyba su pirmininku A. Norkūnu. Be vadovybės ir organizaciją įsijungė klierikai, o vėliau – ir muzikai.

1913 m. rudenį pirmame suvažiavime, kun. A. Kaupui pasiūlius, buvo priimtas jau Lietuvos vyčių vardas, nes daugeliui nepatiko „sakalai“, primena kitų kraštų jaunimo organizacijų vardą. Tai tokia buvo Vyčių organizacijos įsteigimo istorija. Kaip matome, vyčių organizacija įsteigta jaunimui, bet vėliau pradėjo priklausyti ir vyresnio amžiaus asmenys. Vyčiams dabar priklauso ne tik jaunimas ir vyresnio amžiaus asmenys, bet taip pat priklauso ir pensijon išėję asmenys.

Vyčiai savo narių skaičiumi turbūt yra pati didžiausia organizacija. Jie yra susiskirstę kuopomis. Viena tokių kuopų yra Vyčių senjorų kuopa. Tai yra vienintelė kuopa, kuri praveda posėdžius ar susirinkimus lietuvių kalba. Kitos kuopos dėl silpno lietuvių kalbos mokėjimo vartoja anglų kalbą. Vyčiai leidžia gražios išvaizdos žurnalą „Vytis“, kuriame spausdinamos įvairios žinios apie vyčių veiklą. Bet veik viskas yra anglų kalba.

(klaseje) vykšančioje Lietuvos Dukterų popietėje, Detroito lietuviams pateiktas išsamus pranešimas apie sveikatos priežiūrą Lietuvoje. Paskaitą pailiustruos skaidrėmis.

Bus kvatė ir užkandėliai. Detroito Lietuvos Dukterys kviečia visus atsilankyti.

Irena Alantienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaikais mokant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nusiuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesči, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoja ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoja ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltadienio laida	\$65.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$180.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Donatas Binkičius
Administracijos Pijus Stodius

Moderatoriai kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija už atsiliepimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus pažymą, ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisy savo suofisa. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Pradoms siunčiant pasilikti kopiją.

Vyčių senjorų kuopa, kuriai vadovauja dr. Petras Ironis Jokubka, surengė mirusių senjorų prisiminimą lapkričio 15 d. Prisiminimas pradėtas šv. Mišiomis 10 v. ryte Marijonų koplyčioje, prie „Draugo“. Šv. Mišias aukojė kun. dr. Vytautas Bagdonavičius už šiuos mirusiuos: Elena Jokubkienę, Joną Jokubką, Adelę Gabaliene, Antaną ir Stefaniją Jonučius. Po pamaldų vienuolyno patalpose buvo paruošta kavutė, kurios metu kalbėta apie galimą šios organizacijos šokių tokią veiklą arba likvidavimą. Kadangi dalyvavo 25 asmenys, tai negalėjo būti kalbos apie užsidarymą. Žiūrėsime, ką parodys ateitis. Buvo labai džiugu, kad kavutėje dalyvavo kun. dr. Vytautas Bagdonavičius ir kun. Antanas Miciūnas. Taip pat kavutės metu prarastame susirinkime kalbėjo pirm. dr. Petras Jokubka ir Antanina Repšienė. Susirinkime buvo paskirstytos aukos: Po

piežiaus Leono XIII fondui 300 dol., „Margarito II“ radijui – 50 dol. ir „Draugui“ – 50 dol. Valdybą sudaro: dr. Petras Ironis Jokubka – pirmininkas, Kazimieras Čiurinskas – vicepirmininkas, Regina Polock – sekretorė, Sabina Henson – finansų sekretorė, Antanina Repšienė – išdininė, Bronė Černienė – renginių vadovė, valdybos nariai – Gediminas Janula, Antanas Beleska; kun. dr. Vytautas Bagdonavičius – dvasios vadas. Nutarta kiekvienais metais surengti mirusių narių prisiminimą. Prisiminimas ir susirinkimas baigtas malda, kuriai vadovavo dvasios vadas. Po to visi nariai, smagiai nusiteikę, skirstėsi į namus.

Ant. Repšienė

LENAS A. SORVYS, M.D.
Ophthalmologist/Aku Chirurgo
9000 S. Ridgeland Ave.
Chicago, IL 60619
708-695-0822
4149 W. 63rd St.
312-736-7700

RIMGALDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagysčių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIA
1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-8255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sėd. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-776-2888
Namų tel. 708-448-8545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ANAS ŽUBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 316,
Naperville IL 60563
Tel. 708-327-0808
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p.p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v. v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-0808 arba (312) 400-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR
ISSIPLETUSIAS KOLIŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago IL
(312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-6101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkytas dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktualiai. Susitarimai
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8290

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6864 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-684-4186
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3308
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Rūpintojėlis (kryžiaus, pastatyto Rudžių km., Šakių raj., detalė).

Nuotr. Juozas Kregždė

KGB KAMERA IR TUSKULŲ DVARAS

PILYPAS NARUTIS

1991 m. rugsėjo mėnesį, Lietuvai tik ką atgavus nepriklausomybę, teko būti Maskvoje, ir matyti, kaip Gorbachiov paspaudė Lietuvos atstovui Saugardui ranką – tuo patvirtindamas, kad Lietuva tikrai yra laisva. Maskvoje tuo metu buvo vartamos komunistinių vadeivų bronzinės statulos. Pirmuoju laisvos Lietuvos traukiniu iš Maskvos su VLKO delegacija aplankėme Vilnių. Pamatėme, kaip Lietuva džiugavo, atgavusi nepriklausomybę.

Lukiškių aikštėje nuverstos Lenino figūros pėdėje aptikome dar likusias granitinius akmenis nuotrupas nuo nuverstos Lenino statulos. Kadangi čia pat vaikštinėjantys pasakojė, jog Lenino figūros ranka rodžiusi į ten esantį KGB pastatą – kalėjimą, tai ir užsukau į tuos rūmus, apžvelgti, ką tie KGB rūmai slepia savyje.

Balys Gajauskas aprode tuos kambarius, kuriuose jis pats buvo tardytas ir tas ypatingas sias kameras. Parodė tada dar šviežio kraujo dėmes tardomųjų kameryje sienoje, kurios liudijo, kaip Maskva valdė Lietuvą. Ypatingųjų kameryje sienos buvo išmūštos garšą nepraleidžiančiais odo ir minkštos izoliacijos apmušalais, kad tardomasis negalėtų nusižudyti, mūsdamas galvą į sieną, ir kad nieks negirdėtų. Pamatėme iš tų kameryje tam tikrus rūsiu laiptus,

per kuriuos kalinius vedavo ir nužudė nuveždavo į Tuskulėnų dvarą... Toks tad buvo už Lietuvos laisvę kovojusių mūsų vadų ir Lietuvos vadovaujančių bažnytininkų dvasinių vadų kelias į Tuskulėnų per 50-tį Maskvos valdymo metų.

Mes, tie „laimingieji“, kuriuos karo audra išmetė į Vakarus, Amerikoje Genocido parodomis kam vykusiai vaizdavome laisvajam pasauliui pavergtos Lietuvos kanciją. Nors tokių kameryje nematėme, bet jutome, nes iš pirmosios Maskvos okupacijos jau turėjome neblogą patirtį apie Maskvos skelbiamą „Lietuvos išlaisvinimą“. Kovoti Amerikoje prieš komunistų buvo nemada. Vakarietiai, laisvieji amerikiečiai, atsimenu, kai mes Čikagos centre suruošėme demonstraciją su plakatais prie pastato, kur buvo Amerikos komunistų susirinkimas, (ir manau, kad dar ne vienas iš mūsų atsimena, kai latviai sugalvojo ir įnešė peles į komunistų susirinkimo salę, tuo būdu išvaikydami susirinkusius komunistus), tai „Sun Times“ dienraštis parašė: „Demokratai turėjo susirinkimą, o gatvėje susirinkę naciai ir fašistai pabaltiečiai juos piketavė“.

Taigi mes jau net įpratome, kad, kai tik prabilstame apie komunistų vergiją, tuoj atsiranda Vakaruose tokių, kurie liudijanti komunistinę vergovę,

vadina naciais ir fašistais, nepaisant, kad mūsų čia esančių gan daug yra praėję ir nacių koncentracijos stovyklas. Šiandien su liūdesiu galima tvirtinti, kad Lietuvoje, Maskvos išaugintoje lietuviškoje kartoje, kai kas pasimeta.

Pažvelkime į KGB kameros ir Tuskulėnų dvaro „paslaptis“, kurias atidengia dabartiniai tyrinėtojai, remdamiesi liudininkais, iškasomis ir radiniais, kad Vilniaus KGB rūmuose buvo žudomi Lietuvos vadai ir Tuskulėnuose slepiami.

Aplankiau šią vasarą tuos KGB rūmus. Vos galėjau įeiti į vidų. Vykdomo didžiausi remontai, norint įeiti ir pažvelgti į tuos KGB paliktus dokumentų archyvus, reikia praieiti per rizikingą remontininkų darbų atramų ir gramozų šiukšlyną. Tačiau atsirado dar žmonių Lietuvoje, kurie budi, stebi ir susirūpinę saugo tą Lietuvos muziejinę vertybę – archyvus, rodančius 50 metų Maskvos jungo tikrovę: KGB kameras ir paliktus dokumentus. Tai LPKT sąjungos vyrai pasikeisdami pamainomis saugo, kad nedingtų archyvai, kad nedingtų tas ypatingas liudijimas KGB kameryje, rodančių pasauliui realią 50 metų tikrovę. Saugo nuo tų, kurie nori tą tikrovę užtrinti, kad nebeliktų žymių. Kas tie, kurie nori tą liudijimą ištrinti? Štai tą klausimą ir palieku klausimu: kas nori panaikinti šią didelę muziejinę vertybę, rodančią pasauliui buvusią virš 50 metų Lietuvos vergovę?

Šiandien reikia atkreipti visų, už Lietuvos ribų esančių, lietuvių ir lietuvių kilmės, lietuvių organizacijų vadovybių ir ypač LB ir ALTO dėmesį į genocido paminklą Lietuvos naikinimo, reikia daryti žygius ir deti ypatingas pastangas, kad nebūtų naikinami pagrindiniai komunistų teroro muziejiniai paminklai Lietuvoje.

Siūlau kreiptis į JAV LB ir ALTO vadovybę:

1. Kuo greičiau išaiškinti, kas atsakomingas už remontą, kuris daromas Vilniuje buvusiose KGB rūmuose naikinant KGB kameras?

2. Kodėl naikinami komunistinio Maskvos teroro muziejiniai liudijimai?

3. LB ir ALTA, kurie atstovauja mums, turi daryti žygius, kad būtų sustabdytas remontas ir, jei pažeista, tai atstatyti, muziejinę brangenybę, tas kameras KGB rūmuose, kurios dabar esančios draskomos.

4. Reikalaujame pagreitinti Tuskulėnų dvaro tyrinėjimus, įrenginti ten muziejų. (ALTA sukurtą Genocido parodą Amerikoje perkėlė į Lietuvą. O kur ji yra dabar?)

5. Mes išreiškiame ypatingą pagarbą tiems vyrams, kurie nuolat budi KGB rūmuose (siūlyme Amerikos visuomenei per BALFą paremti tuos būdinius prie KGB rūmų vyrus ir jų šeimas).

SAUSIO 13-TOJI – LIETUVOS ŠVYTURYS

JONAS ŽEBRAUSKAS

Nutilo prieš TV bokšto milžiniški rusų tankai ir savo kruvinus vikšrus atitraukė nuo ant žemės sutrauktųjų kelių vyrų ir moters kūnų. O minia nesitraukė, tik kartojo: „Lietuva! Lietuva!“

Apstulbę tankistai momentą tarėsi, o paskui nauja komanda – nukvatojo kelios automatų salvos. Vėl krito keli vyrai, o daugelio veidai, rankos ir rūbai nusidažė krauju. Bet minia nesitraukė ir vis kartojo: „Lietuva! Lietuva!“ Rusai pagaliau suprato, kad nepalauš lietuvių beginklės, bet laisvės troškimo sucentuotos, gyvos sienos. Atsitraukė nuo TV bokšto, o po kiek laiko išžvangė ir iš Vilniaus, išrėpliojo iš Lietuvos, net iš visų Baltijos valstybių, nes pamatė, kad rankų gyva grandinė, nusitęsusi nuo Vilniaus ligi Talino, jau atskyrė juos nuo jų „placiosios“, bet nužmogėjusių tėvynės.

Paskui tankus, su gėda ir pagieža, ištraukė ir visa „nenugalima“ Raudonoji armija su savo politrukais ir KGB-istais. Tačiau išvykdamai paliko tūkstančius savo perauklėtų darbininkų, tarnautojų ir kariškių „pensininkų“ (tai tikra penktosios kolona). Paliko jie tiek pat ir gerai partijos doktrinoje išmokyti lietuvių prisitaikėlių. Tai buvę sribai, kolūkių ir imonių vadovai, KGB-istai, tardytojai, profesorai ir ministrai. Pensijos amžiuje jie visi (rusai ir lietuvių) gauna dešimterio pensijas, nes okupacijos metu jie visi „plačiai tėvynei ir žmoniui“ garbingai bei ištikimai tarnavo, o dabar laisvo demokratinio proceso „sąžiningai“ truko ir nuodija, kad nuvarginti, apvarginti, kriminalistų išgaudinti, žmonės pasigęstę buvusios okupacijos, kurioje galėjo „saugiai“ gyventi.

Pirmosios nepriklausomybės metu minėjome Eimutį, Juozą pavicių ir kovoje už laisvę žuvusius savanorius karius. Minėjome Kriaušę kapotus maldininkus ir į Sibirą tremtus knygnešius bei patriotus. Dabar minime 14, prie TV bokšto, 6 Medininkuose nužudytus ir šimtus nukankintų Panevėžy,

Tenka kreiptis į spaudą, lietuviškąją radiją ir visas Amerikos (o taip pat ir Kanados) lietuvių organizacijas, kad išgirstų Čikagoje 1995 m. lapkričio 26 d. sušauktą susirinkimo ir Lietuvos PKT sąjungos atsisaukimą ir, kad papildytų Čikagos Jaunimo centre susirinkimais ir nutarimais, kad LB ir ALTO vadovybės ne tik atkreiptų dėmesį, bet įjungtų sustabdyti ir atstatyti Lietuvos genocidą liudijantią dokumentaciją, kuri yra naikinama.

Rainiuose, Praveniškėse, tardymo kamerose ir tūkstančius partizanų miškuose, trečdali tautos, išvietintos, išniekintos ir žudytos Sibire. Tai vis laisvės auka. Tokia brangia kaina laimėjė laisvę, neturime jėgų jos įgyvendinti, stabilizuoti ir priitaikyti ramiam gyvenimui. 50 metų vergijos „išplovė“ lietuvių sugebėjimą savarankiškai pelnytis duoną ir laikytis 10 Dievo įsakymų. Virto jie nužmogėjusiais, vergais, laukiančiais aprūpinimo arba progos nelegaliai praturtėti, savo sąžinę ir vargą skandindami degtinėje.

Vergijoje geriausiai gyvenote, kurie geriausiai „prisitaikė“, ir, nuslopinę savo sąžinę, ištikimai tarnavo okupantui, džiaugėsi privilegijomis, plačiomis galimybėmis naudotis ir pralobti.

Dabar tuos pačius išsivirkome sukurti laisvą demokratinę Lietuvą. Jie ir dar, ką buvo išmoko: korupcija, žudymai, teroras ir planingas vogimas, net „ištaisais bankais“.

Nejaugi neliko tautoje tikrosios laisvės ir žmoniškumo nuojautos. Liko! Prisiminkime tik sausio 13-tąją. Juk tai buvo atominis degiklis bombai, kuri išsprogdino sovietinį komunizmą ir išlaisvino, ne tik Lietuvą, bet ir Rusiją visus vergus. Sausio 13-toji visuomet primins mums, kokia jėga dar slypi Lietuvos milžinapiuose, Kryžių kalne. Kantių aikštėse ir mūsų miškuose, kurie prisimena kunigaikščius, krivius su vaidilutėmis, ir garbingus žygius, ginant Lietuvą nuo rusų, kryžiuotių, švedų, totorių... Jie prisimena partizanų bunkerius ir juose patirtą vargą, praliatą kraują bei ašaras. Ten mūsų šaknys, kurias rove, bet neišrovi, ir mūsų lapai, kuriuos skynė, bet nenuskynė.

Tebūna Sausio 13-toji mums švyturys, rodantis kelią iš paklydimo, seklumų ir sudužimo! O mes išvejojė budėkime savo organizacijoje, kaip ligi šiol, kad mūsų šio krašto politika būtų Lietuvai palanki.

DAUGYBĖ KALĖDINIŲ DOVANŲ MAŽIESIEMS

Klaipėdos uždaroji akcinė bendrovė „Philip Morris Lietuva“ miesto ir rajono vaikams paruošė ir padovanojo apie 2,600 kalėdinių dovanėlių. Bendrovės atstovai kartu su Kalėdų seneliu sveičiovisi Girulių specializuotose kūdikių namuose, agentūrose, „Visos Lietuvos vaikai“ Klaipėdos skyriuje, mokyklose-darželyje „Atžalynas“, kurį lanko silpnaregiai vaikai, saldumynų ir žaislų maišais pradijo kitių likimo nuskriaustų mažylių.

Vienos meilės istorija

Danutė Bindokienė

Lietuvio ir spaudos meilės istorija yra sena ir ne visada jos kelias buvo „rožių žiedlapiais barstyta“. Kai prieš daugiau kaip šimtą metų Jono Basanavičiaus „Aušra“ iš Tilžės savo spinduliais nuplieskė, spaudos draudimo aptemdyti, Lietuvos padangę, lietuvis be laisvės, be knygos savo gimtąją kalbą jau gyventi neįstengė ir jokia šio pasaulio galybė nepajėgė pakeisti jo nusistatymo.

O mėginti mėgino, ne tik sveitimi, bet ir savi; ne tik okupacijų metais, bet ir nepriklausomoje tėvyneje kartas nuo karto cenzūros žirkles stengėsi pakirpti spaudos laisvės sparnus, kad tiesus žodis nepakenktų valdančiųjų užmačioms visą krašto gyvenimą grięžtai suspausti savo kontrolės saujoje. Tačiau spausdinto žodžio, lyg laukinio žirgo, jokias varžtas pažaboti niekas neįstengė. Vyresnieji tebeprisimena, kaip pirmosios bolševikų okupacijos, o vėliau – nacių – laikais klestėję klestėjo pogrindžio spauda, informuodama, jungdama, žadindama rezistenciją ir viltį. Ir tai buvo tarytum generalinė repeticija ilgiems okupacijos dešimtmečiams, kurie tautos tykojo, besibaigiant II pasauliniam karui.

Su pogrindžio spauda, leista antrosios bolševikų okupacijos metais, susipažino ir jaunesnieji lietuvių tautos nariai, nors gyvendami toli nuo savo ar savo tėvų kilmės krašto. Galbūt geriausiai žinoma buvo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“, tapusi nepamainoma ambasadorė, kai reikėjo kitataučiams (dažnai ir saviesiems) parodyti okupantų skriaudas Lietuvos žmonėms. Nėra abejonės, kad pogrindžio spaudos puslapiams grįstas kelias į 1990 m. kovo 11-tąją.

Spausdinto lietuviško žodžio meilė atskė mūsų tautiečius per jūras marios. Kai pavartome senųjų JAV lietuvių raštų bibliografiją – nustembame, kiek ten įvairių įvairiausių laikraščių, žurnalų, knygų pavadinimų, vien leistų iki pirmojo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo! Idomu pastebėti, kad po 1918 metų tas spaudos potvynis Amerikoje ėmė pamažu atslūgti ir galop virto siaura srovele. Užsienio lietuvių labiausiai vienijantis tikslas anuomet, kaip ir vėliau, buvo padėti savo tėvynei siekti nepriklausomybės, po to gauti ją pasaulio valstybių pripažinimą, remti karo audrą bei okupacijų nuskurdintus savo tautiečius. Šiuos tikslus pasiekus, tiktėsi, kad tėvynė pradės mokėti garbės skolą ir labiau susirūpinti svetur gyvenančiais savo vaikais, siunčiant jiems ne materialinę, o dvasinę kultūrą.

„Draugo“ redakcijos kolektyvas toks mažas, kad neįmanoma visur būti ir paskui aprašyti. Rengėjų pareiga surasti korespondentą ir fotografo. Neapšūskime ir neįsiskaitome kitiems stenginti. Lai lietuvių ir spaudos meilė niekad nesibaigia.

ne-lietuvišką paramą, kuri padėtų atsipirti prieš nutautimo pavojų. Užsienio lietuvių viltis tik iš dalies išsipildė...

Po II pasaulinio karo istorija beveik pasikartojo. Šiandien esame tose pačiose vėžėčiose, kuriomis į pakalnę darėdavo senoji lietuvių išeivija po 1918 metų. Vienintelė viltis įsivengti visiško išnykimo: patiems pasirūpinti savo išlikimu, savo lietuvišką ateitimi. Ypatingų priemonių toli ieškoti nereikia: turime labai veiksmingą ir jau daugiau kaip šimtą metų išbandytą – lietuvišką spaudą. Užsienio lietuvių spauda.

Šiandien iš galingos srovės taip pat liko tik siaura srovele, pvz., vos vienas dienraštis, o ir tas sunkiai vėrčiasi. Ne vien iš finansinės pusės, bet nuolat mažėjant skaitytėjams ir bendradarbiams. Geraisiais norais, pasak lietuvių patarles, tik kelias į pragarą grįstas, o spaudai išlaikyti reikia nemažą pastangą. Palikę nuosaliu finansinius ir kitus sunkumus, stabtelėjime ties rašančiais (nors tikime, kad visi lietuviškieji laikraščiai išgyvena panašias bėdas, ribojamas savuoju). Esame laimingi, turėdami dar nemažą būrį įvalgių, pareigūnų bendradarbių, sugėbančių sekti, analizuoti, skaitytojams perteikti politinę bei visuomeninę gyvenimo eigą, tiek svetur, tiek Lietuvoje pasireiškiančią. Del įvairių priežasčių turime atsisakyti daugelio bendradarbių iš tėvynės, tačiau ir šiuo atveju pavyksta „pelenuose atrasti aukso“.

Daug sunkiau su lietuviškos veiklos aprašymais tiek Čikagoje, tiek iš tolimųjų telkinių. O tie aprašymai nepaprastai svarbūs, nes jie liudija mūsų gyvastumą. Nėra nesvarbios veiklos – juo dažniau įvairios jos apraškos pasirodys spaudoje, tuo didesni upą suksime ir labiau apsnūdusiems. Ypač šis taisyklė galioja liutuanistinėms mokykloms.

Tiesa, savo tarpe jau neturime tiek talentingų korespondentų, kaip anksčiau, bet parašyti juk gali kiekvienas, apytikriai mokantis lietuviškai (klaidas ištaisys redakcija). Kai matome nuotraukas, žinutes, korespondencijas, pasiuntame nebe vien, neizoliuoti. Tai tarytum šilti, jaukus laiskai iš mūsų šeimos narių, gyvenančių toliau. Nepraraskime to artimo tarpusavio ryšio bent per spaudą.

„Draugo“ redakcijos kolektyvas toks mažas, kad neįmanoma visur būti ir paskui aprašyti. Rengėjų pareiga surasti korespondentą ir fotografo. Neapšūskime ir neįsiskaitome kitiems stenginti. Lai lietuvių ir spaudos meilė niekad nesibaigia.

DEBESYSE

JURGIS JANKUS

2

Atlaidai. Jie rengėsi važiuoti, bet aš išėjau pėsčias. Takučiai per laukus, kelučiai per miškus buvo mano keliai. Jais vaikštinėdamas, visada jaučiausi artiau savo žemės širdies, negu važiuodamas dulkinais vieškeliais.

Nuėjau. Rinka liūliavo arkliai nugaromis, šventorius žmonėmis. Kunigas ėjo apie bažnyčią, nešė auksinėje monstracijoje uždarytą Viešpatį, būrys baltų mergelių barstė jam po kojų gelę. Negraži mintis pradėjo listi į galvą: „Taigi va, Viešpatie, – sakiau – jeigu Tave, dar ir uždarytą, jau neša, tai kam tos gelės? Tavo kojos jų nesiekia, tai pats kunigas ir visi kiti jas sutrypia“. Tokius žodžius pagalvojau ir susigėdau: bus ir vėl į tą bažnyčią šaukė, ėjau tiesiai per gelius pilną pievą. Tada pagalvojau, kad per tą pievą pats Viešpats į bažnyčią pas šventą Petrą bus nuejęs, kad taip daug gelių jam po kojų priberta, o patiam nė kniust, kad net kelnes nuo rasos pasiraitojęs jas savo nušilurisiais batais trempiu. Tas paties, kurių Viešpats praeidamas net nepalenkė. Bet Viešpats už tokias mintis, matyti, nesupykė, nes tą patį dieną, po visam, nelaukta sutikau Plikūnėlį. Ne koks Plikūnėlis jis jau ir bebuvu. Kiti pažįstami tikriau-

siai jau Plikūnu tevadino, bet aš, kaip sužinojau, kas tas gerokai praplikęs ponas, kitaip pavadinti negalėjau. Pats žodis iš anų dienų šokė atšole: juk kai mokėmės bene trejetą metų tame pačiame kambary išsitemk ir niekada vienas į kitą nepaskersakiavom. Tada jis buvo toks smulkutėlis, kad tik mokytojai iš rašto Plikūnu tevadino, o mums pavadinti kitaip, kaip Plikūnėliu, nė burnos nebūtų žiojusios. Atsiprašinė apsakabinom, o jis ir apsidžiaugė, kai jį Plikūnėliu pavadinau. Apsidžiaugė, kad tebeatsimenu jį tokį pat, kaip anomis jaunyste pamarginomomis dienomis. „Važiuojam pas mane! – sakė. Pabūsi, kojų padus pailsinsi, jaunystės atsitikimais pagyvensim. Pamatysi ir ko dar nematei. Parodysiu, ką užgyvenau. Šiandien mano vyriausios Petrusės vardadienis. Padėsi kartu pasidžiaugti. Pamatysi, kokia ji. Būtu jaunesnis, į žentus priimčiau, o dabar, jeigu tebesumeti, kaip anomis dienomis sumedavai, galėsi tik kojas paraišyti, su jaunimu gerklę palaidyti. Bus ir vieno, ir kito. Visiškai taip pat, kaip tada, kaip parlekdamas pas mamą paviešėti. Ir mamai bus smagu atsiminti, kaip šokdindavai ir mamas, ir dukteris. Sakydavo, kad ilgai rugienų negrėbtysi. Ar vedęs? Ne? Vis tiek su kuprinėle? Tai ko gera gal užkuriomis įsileisim. Yra čia ir užkurnių. Pamatysi!“

Klausiausi jo sunkiai pertraukiamos šnekos ir stebėjau, kaip iš ano tylenio galėjo toks šnekutis išriedėti. Sutikau pasilikti. Kaip galėjau kitaip, tiek metų nema-

tyto jaunystės draugo kviečiamas. Ne tik aš, bet jutau, kad ir kojos po žiemos įsisedėjimo, porą savaitių visokių takus mynysios, norėtų kiek atšileisti. Artėjant metui į namus, atsirado ir Plikūnėlio tėvas, ir du žvalūs berniukai. Į vyrus dar nė vienas netiko, bet iš pusbernio amžiaus bebaigia išsilukštenti. „Tai mano! – supažindino – judviejų, rodos, nereikėtų nežininti“, – atkreipė akis į tėvą. Manęs tai nereikėjo, atsiminiau kaip nuluptą, o jis, valandėlį primerkęs akis pažūrėjo, paskum abiem rankom trinkelėjo per pečius, kad net kojos linktelėjo. Pažino. Smagumas nulėkė per širdį, kad senis pažino padaužą, kuris daugiau laiko praleisdavo įsistebėjus ir Niauduvos žuvelės ir vandeninių vabalų negu į knygas, nuo kurių Plikūnėlio ne su kebeneku nebūtum galėjęs atplekti. Tai jis, senis Plikūnas, tada pamatęs mane įmerkusį nosį į Niauduvos vandenį, pasakė: „Tu, vaiki, žiūrėk, iš ko duoną valgysi. Nei iš žuvelių, nei iš vabalų košės neišvirs ir sotus nebūsi, net nepajusi, kad jau pakiemiais šūnis lodai“. Buvau jaunas, nedrašas. Ir nesumečiau, o jeigu ir sumečiau, tai nedrįsau sakyti ką būčiau galėjęs jam pasakyti. Nutylėjau. Nužiūrėjęs mano kasdieninius drabužius, kuprinėlę, turbūt atsiminė aną susitikimą paniauduvy, kad pažūrėjo, pažūrėjęs tiesiai į akis, ir paklausė: „Tai ką dabar veiki?“

Per tą laiką gyvenimas buvo pramokęs ir šiek tiek samojaus ir įteigęs drąsos, tai net nemirktelėjęs at-

sakiau: „Šūnis, tėvuk, lodinu“. Rankų nuo pečių nepakėlė, bet žingsnelį pasitraukė atbulas, o tarp žilių antakių iširėžė stati raukšlė. Negaliu žinoti, ką jis rengėsi sakyti ar daryti, bet aš ir nelaukiau. „Žiema vaikus mokau, o vasarą šūnis lodinu: einu per žmones, renku beužmirštamas dainas, pasakas, papročius, akis paganau gimtų laukų, vandenų ir miškų platybėse. Tai todėl į šiuos atlaidus patekau toks apsisėjęs“. Tespejuu pamatyti, kaip krustelėjo kairys nušerkšnęs ūsas ir net nepajutau kaip atsirado stiprių rankų kietam gleby. „Važiokim pas mus. – kiek atleides apkabiniama pasakė. – Dulkes nuplausim. Ar jau gatavas? – atsisuko į sūnų. – Juk namie jau laukia“. Dar spustelėjo ir paleido. Plikūniukas irgi nebeužmirėjo gaidi, o aš negalėjau žodžio pratarti: tokia šiluma nuo jo per visą, lyg pats tėvas būtų iš kapo atėjęs ir taip apkabinęs. Vien dėl tokio susitikimo verta buvo daug varnų nukulniuoti.

Tėvo buvo teisybė. Namie jau laukė ir motina, ir Plikūnienė, ir Petrutė. Ne manęs, ne. Kas gali laukti to, apie kurio atėjimą paprastai tik šūnes tepraneša. Su jaunąja Plikūniene vyras dar kieme supažindino, o motinai liepė atspėti, kas aš toks. Toji pažūrėjo, pažūrėjo, tik ką pasakiau, kad tas pats, kuris Niauduvon įmerkęs nosį per dienas vandeninius vabalus skaitydavo, pažino, o kai pasakiau, kad dabar veikiu ir kodėl toks kasdieniškas, apkabino ir jį.

(Bus daugiau)

ISKILMĖS KAZLŲ RŪDOJE

Šm. lapkričio 26 d. i. Kazlų Rūdą politinių kalinių ir tremtinių skyriaus (pirm. Algimantas Lelešius) kvietimu buvo atvykę monsijoras Alfonsas Svarinskas. Kazlų Rūdos bažnyčioje jis aukojo šv. Mišias, pasakė taigų pamokslą vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus atminimui. 5 metai — tiek užtruko vyskupo atminimo įamžinimas — buvo rimtas išbandymas vietos tikintiesiems, kaip sakė monsijoras.

Vyskupą jis apibūdino kaip M. Valančiaus veiklos tęsėją, pamaldų, nepalaužiamą kovotoją už Lietuvą ir Bažnyčią, tautos ir Bažnyčios pasididžiavimą. Vyskupas nesutiko bendradarbiauti su raudonaisiais okupantais, atsisakė pasirašyti kreipimąsi į Lietuvos partizanus raginantį pasiduoti, ir tuo nulėmė savo likimą.

Dvylika žydų, išgelbėtų vyskupo vokiečių okupacijos metais, prašė enkavedistų jo pasigauti, bet okupantams kėlė siaubą tokios nepalaužiamos dvasios žmonės ir jie skubėjo juos sunaikinti. Vyskupas ramiai išklaušė mirties nuosprendį. „Esu nekaltas“, — ištare tvirtu balsu. Į vieno teisėjo enkavedisto, įsiutinto jo savitvardos, įžeidimą atsakė: „Kristus nugalės, Lietuva bus laisva“. „Šitas žmogus nebijo mirti — baimingai ištare vienas išgelbėtų žydų.

1946 m. lapkričio 18 d. vyskupas buvo nužudytas. Jo palaikai atrasti Tuskulėnuose.

Monsijoras Svarinskas paraginą tikintuosius rinkti parašus po kreipimuisi ir prezidentą gražinti vyskupo palaikus Bažnyčiai, kad jie būtų deramai, su prittinkančiomis bažnytinėmis apeigomis, palaidoti.

Po Mišių gausiai susirinkę žmonės, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Kalvarijos šauliai su savo vėliavomis, būrelis Bažnyčios jaunimo, nešančios vainiką mergaitės tautiniais rūbais paskui nešamą kryžių nužygiavo kartu su monsijoru ir vietos parapijos kunigu, Tadu Vallianu, gražioje ilgoje procesijoje gatvę, pavadinta vyskupo kankinio vardu.

Visi susibūrė prie tremtinių paminklo (akulp. J. Narušis), esančio gatvės gale, prie geležinkelio stoties — akmeninės Sibiro Madonos, laikantios negyvą kūdikėlį. Čia buvo padėtas vainikas su kaspiniu „Vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus aukos atminimui“, uždegta žvakės.

Monsijoras gražiai pakalbėjo apie žmogaus gyvenimo prasmę, gerus ar blogus kelius, kuriuos mės galime pasirinkti, pakvietė tylos minutę pagerbti visus žuvusius už Lietuvos laisvę. Suskambėjo „Marija, Marija“.

Iškilmės toliau vyko miesto kino salėje (buvusi šaulių), į kurią procesiją lydėjo smagi šaulių daina. Kino salės scenoje baltai dengtas stalas, ant jo vyskupo portretas (dail. V. Aputis), mūsų trispalvė vėliavėlė su kryželiu ir pušies šakelė. Scenos gilumoje — šaulių garbės sargyba su vėliava. Salė pilnutėlė.

Iškilmingą minėjimą pradėjo šių eilučių autorius. Tylos minutę pagerbiama šviesus vyskupo kankinio atminimas. Buvo prisiminta užtraukusi keltą metų kovos dėl gatvės pavadinimo vyskupo vardu istorija. Viskas prasidėjo, kai vieną kartą staiga blykstelėjo šviesus suvokimas, kad ši unikali gatvė (buvusi Stoties), jungianti kan-

Vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus gatvės šventinimas Kazlų Rūdoje 1996 m. lapkričio 26 d. — procesija V. Borisevičiaus gatve.

čios simbolių — tremtinių paminklą ir šventovę, nepaprastai tinka vadintis vyskupo kankinio vardu, o vidinį poreikį įamžinti vyskupo atminimą sukėlė jo nepaprasto įtaigumo, pranašiški, sukrečiantys priešmirtiniai žodžiai: „Kristus nugalės. Lietuva bus laisva“.

Kalbėtojas padėjo visiems, rinkusiems parašus, pasirašiusiems, reikalavusiems iš valdžios, rašiusiems į spaudą, dalyvavusiems maldos akcijoje.

Monsijoras, tarsi pratęsdamas pamokslą, jaudinančiai pasakojė apie vyskupo kankinio auką Lietuvos laisvės aukurai, pastebėjo, kad kazlųrūdičių pavyzdžiu vyskupo atminimą nori įamžinti ir telšiečiai, gyvai nupasakojo dabartinę politinę situaciją Lietuvoje, pabrėžė artėjančių Seimo rinkimų reikšmę, šmaikščiai pakalbėjo apie savo dažnas keliones po Lietuvą (kviečiamas šventinti statomus paminklus ir kryžius), atsakė į pateiktus klausimus.

Gerb. svečiui buvo padovanota knyga „Suvalkijos kovų aidai“, įteiktos gėlės „atiti“ tarė seniūnas V. Plioplys, katalikiškas jaunimas.

Vyskupo Borisevičiaus brolio Juozo dukraitė šiltai padėkojo organizatoriams už gražų vyskupo atminimo pagerbimą, o kunigas Tadas Vallianus perskaitė kurijos padėką. Susitikimą užbaigė smagi daina.

Algimantas Lelešius

panašia Lietuvos tema. Pirmasis buvo išleistas gerokai anksčiau — 1985 metais, kuomet jo autoriui buvo pasitaikiusi proga bent trumpam nuvykti į Lietuvą ir tokiu būdu gimė jo knyga anglų kalba „Lithuania — Through the Wall“ (Lietuva per sieną). Jeigu anksčiau A. Keziui dauguma nuotraukų reikėjo daryti slapta ir ne visa tai fotografuoti, ką norėjo, tai ši kartą jo paties pasirinkimu atsi-rado pluoštas meniškų nuotraukų iš tėvynės, kurių 85 jis ir išspausdino savo katologinėje knygoje. Gaila, kad dėl vietos stokos ne visas jų galėjo parodyti parodoje „Vartų“ galerijoje,

šios iškarpos A. Kezys kaip ir paaiškina, ko gal daugelis iš mūsų nežinojome. Štai „Lai-kinoje sostinėje“ jis kalba apie skirtumus tarp jo dviejų fotografijų knygų apie Lietuvą. Jis čia sako: „Anuomet, sovietinėje Lietuvoje, aš buvau labai suvaržytas. Kur vežė — ten važiuavau. Net nepabėgau į tėviškę, kaip kad darydavo daugelis kitų turistų. Todėl senioje knygoje fotografija — tik tarnaitė. Man daug artimesnės yra architektūrinės kompozicijos, dabartiniai fotoobjektyvo efektai. O pagrindinis dalykas — linijos, virpesiai, šviesos ir šešelių kontrastai“.

Su trumpai prieš Naujuosius metas atgal į Čikagą sugrįžusiu A. Keziu teko šneketėti jo namuose Stickney, IL. Tai ne vien tik namai, o visa galerija. Ne veltui „Galerijos“ vardu savo pastatą ir vadina. Jis papasakojo, kad dabartinė paroda iš „Vartų“ galerijos bus perkelta į „Fuji“ galeriją Kaune, kad su ja galėtų susipažinti ir šio miesto gyventojai, kurių tarpe yra gerų foto kūrėjų ir apskritai fotografiją rimtai besidominčių.

A. Kezys pasakojo, jog per parodos atidarymą „Vartų“ galerijoje gruodžio 12 d. turėjo pro-

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalėdines atvirutes ir kalendorių

50.00 dol. Rimas Gajauskas, Pismo Beach, CA; Victor Lapatinskas, Seattle, WA; Vytautas Kutkus, Dearborn Heights, MI; Maria Mogenis, Quincy, IL; dr. Jonas Valaitis, Western Springs, IL; Dangulė ir Ramūnas Vanagūnas, Winfield, IL; Alė ir Algis Lieponis, Orland Park, IL; Daina Siliūnienė, Downers Grove, IL; Bronius Pranskevičius, Evergreen Park, IL; dr. Elena Liatukas, Bethesda, MD; dr. Birutė Kasakaitienė, Chicago, IL; B. ir R. Narušis, Cary, IL; A. Pilipavicius, Hamilton, Ont., Kanada; Petras Augaitis, Delhi, Ont., Kanada; Zita Visockienė, Chicago, IL; kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY; Marija Vaitkus, Belleville, IL; Ona ir Petras Jasulaitis, Chicago, IL; Milda Roszkiewicz, Park Ridge, IL; Antanas Gurevičius, Toronto, Ont., Kanada; Rimas ir Nijolė Banyš, Western Springs, IL; dr. Juozas Meškauskas, Chicago, IL; dr. Ona Mironaitė, Chicago, IL; Ona Ceckauskas, Montreal, Quebec, Kanada;

40.00 dol. Feliksas Valaitis, Lemont, IL; Jonas Kaspulis, Bristol, CT; Vanda Žolynienė, Chicago, IL; Jonas Veiveris, Chicago, IL;

30.00 dol. Gražina Mikenas, Woodridge, IL; Gertrūda Repcys, Hamilton, Ont., Kanada; Salomėja Maksvytis, Cicero, IL; Stasys Tiškevičius, Chicago, IL;

25.00 dol. Mečys Valiukėnas, Chicago, IL; Prel. Juozas Prunskis, Lemont, IL; L. Krajauskas, St. Petersburg, FL; P. Kazlauskas, Lemont, IL; Alex H. Tor-nau, Chicago, IL; K. Jablonakis, Westchester, IL; Maria Vita Steck, Lemont, IL; Rima K. Binder, Cary, IL; dr. Laimutė Gri-niūtė-Smulkštys, Melrose Park, IL; Vytautas Vanagas, Skokie, IL; Jonas Jurkšaitis, Beverly Shores, IN; A. Mičiūnas, W. Bloomfield, MI; Stasė Bludzius, Southfield, MI; Juzė Pliopienė, Toronto, Ont., Kanada; The Poet Marija Aukštaitė Research Foundation, Port Hope, Ont., Kanada; Birutė Drugienė, Oak Lawn, IL; Joana Drukeinis, Omaha, NE; Alice Lopez, Mira-mar, FL; Algirdas Saulis, Cla- rendon Hills, IL; Regina ir Jurgis Mikaila, Seminole, FL; Jonas Kaunas, Downers Grove, IL; Ona ir Stasys Ruibis, Chi- cago, IL; Birutė Jasaitienė, Chi- cago, IL; Ruta ir Tadas Kulbis, Park Ridge, IL; V. Jakovickas, Palos Hills, IL; Stasė Vaisvilie- nė, Oak Lawn, IL; Filomena

gą sutikti daug įdomių žmonių. Vienas tokių sutiktų buvo literatas Jurgis Usinavičius (Napalys Augulis), kuris čia pat jam įteikė neseniai pasirodžiu- sias knygas — romaną „Išskridu- sios bitės“ apie tremties metus, praleistus Sibire. Beje, šios knygos viršelis puošia kito „sibi- rioko“, fotomenininko, nekartą viešėjusio ir Čikagoje, Rimanto Dichavičiaus nuotrauka „Ak- menėjantis angelas“.

Reikia pasakyti, kad ir čika- giečiai galės pasigėrėti šiomis patiomis A. Kezio nuotraukomis. Su „Lietuva: bevardės impresijos“ nuotraukomis bus galima akis į akį susitikti Lietu- vių dailės muziejuje Lemonte, nes čia sausio 13 d. bus ati- daryta A. Kezio paroda (ji tęsis iki vasario 11 d.). Čia, be nuotraukų Lietuvos temomis, taip pat bus išstatyta ir A. Kezio paruoštų ar išleistų knygų bei kitų leidinių paroda. Žinoma, čia taip pat bus galima įsigyti ir labai gražiai išleistą stambų parodos leidinį-katalogą, pava- dintą „Grįžtančių paukščių preliudijos“.

Ši A. Kezio paroda yra nuosta- biaj artima lietuvių širdžiai ir dvasiai, tad ją aplankyti yra be- veik pareiga visiems, kurie ne tik domisi foto menu, bet ku- riuose dar rusena giminės ugnelė.

Edvardas Šulattis

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1996 m. sausio mėn. 11 d. 5

Tarulienė, Oak Lawn, IL; Baly- Kriauciūnas, Seminole, FL; 25.00 dol. Janina Marks, Chi- cago, IL; dr. Juozas Petrikas, St. Petersburg, FL; Casimir Toliu- sis, Carlinville, IL; Bronė Stangenbergas, Cicero, IL; Sta- sė ir Stasys Sidlauskas, Spring- field, IL; Algirdas Ruzgas, Woodhaven, NY; Sofija Jonynie- nė, Woodridge, IL; Irena Velec- kis, Chicago, IL; Aldona J. KIRSTUK, St. Pete Beach, FL; Adolfas Baliunas, Wil- lowbrook, IL; A. ir V. Če- penas, Darien, IL; Joseph Dauparas, Chicago, IL; J. Petrauskienė, N. Chicago, IL; Regina ir Bronius Latoza, West- mont, IL; Stanley Griskevičius, Chicago, IL; Dana ir Jurgis Svedas, Chicago, IL; J. Vitėnas, Oxon Hill, MD; Juan Leonikas, St. Pete Beach, FL; Aleksas Vaskelis, St. Pete Beach, FL; Stasys Ignatavičius, Cleveland, OH; Antanas Verbickas, Chi- cago, IL; Juozas Raciū, Phoenix, AZ; Edvardas Bubnys, Walpole, MA; Jonas Jurkunas, Beverly Shores, IN;

20.00 dol. Bronė ir Vytautas Bilduša, Montgomery, IL; Stanley Pukelis, Chicago, IL; Jadvyga Rutka, Chicago, IL; Juozas Vaskela, Etobicoke, Ont., Kanada; Juozas Sabrin- kas, Cicero, IL; Petrie Pekar- skas, Delhi, Ont., Kanada; Jurgis Janušaitis, Port Orange, FL; Lucia Tarvydas, Edina, MO; Jonas Mikulionis, Sterling Hts., MI; Adolfas Dirgela, Oak Lawn, IL; K. Majauskas, Chicago, IL; Regina Juska, Detroit, MI; Dalia Butėnienė, Oak Lawn, IL; Albinas Sadauskas, Pompano Beach, FL; K. ir M. Marcinke- vičius, University Hts., OH; Roma Murphy, Indianapolis, IN; R. Satkauskas, Kewanee, IL; Jonas Markvaldas, Chicago, IL; J. Kučinas, Miami Beach, FL; F. Gabrėnas, Mississauga, Ont., Kanada;

20.00 dol. Gerda Weitzel, Park Ridge, IL; Liudas Kriau- čiūnas, Cicero, IL; Regina ir Al- Zvinakis, Orland Park, IL; R. A. Korsakas, Troy, MI; kun. Jo- seph Klunonius, Holiday, FL; Valė Remy, Cicero, IL; Stasys Bernatavičius, Berwyn, IL; John Puodziunas, Philadelphia, PA; D. P. Griganavicius, Da- rien, IL; Algimantas Urbutis, Palos Heights, IL; Aldona Ma- suliūnienė, Batavia, NY; V. Tim- cikis, Wildwood-Grayslake, IL; Juozas Ališauskas, Berwyn, IL; Gražina Senkevičius, Chicago, IL; V. ir P. Janusonis, Dous- man, WI; Ursulė Bubelis, Oak Lawn, IL; Aleksandra Petraus- kienė, Grand Rapids, MI; Jonas Pabedinskas, Westchester, IL; Maria Dailide, Brookfield, IL; A. V. Laniauskas, Palos Hills, IL; R. Meilus, Orland Park, IL; Romanas Stakauskas, Chicago, IL; R. Ziogarys, Toronto, Ont., Kanada; K. Lasaitis, Wauke- gan, IL; Jonas Ambrizas, Le- mont, IL; Mary Sugintas, Oak Lawn, IL; Vitas Bernadišius, Orland Park, IL; Emilija Gaškienė, Chicago, IL; Meilutė

Biskis, Downers Grove, IL; A. ir V. Čuplinskas, Chicago, IL; V. Endrijonas, Chicago, IL; Algi- das Čepenas, Oak Lawn, IL; Ona Venclovas, La Grange, IL; Antanas Zaiskas, Cicero, IL; Stangenbergas, Cicero, IL; Sta- sė ir Stasys Sidlauskas, Spring- field, IL; Algirdas Ruzgas, Woodhaven, NY; Sofija Jonynie- nė, Woodridge, IL; Irena Velec- kis, Chicago, IL; Aldona J. KIRSTUK, St. Pete Beach, FL; Adolfas Baliunas, Wil- lowbrook, IL; A. ir V. Če- penas, Darien, IL; Joseph Dauparas, Chicago, IL; J. Petrauskienė, N. Chicago, IL; Regina ir Bronius Latoza, West- mont, IL; Stanley Griskevičius, Chicago, IL; Dana ir Jurgis Svedas, Chicago, IL; J. Vitėnas, Oxon Hill, MD; Juan Leonikas, St. Pete Beach, FL; Aleksas Vaskelis, St. Pete Beach, FL; Stasys Ignatavičius, Cleveland, OH; Antanas Verbickas, Chi- cago, IL; Juozas Raciū, Phoenix, AZ; Edvardas Bubnys, Walpole, MA; Jonas Jurkunas, Beverly Shores, IN;

20.00 dol. Arūnas Zailskas, Cicero, IL; Julius Jakutis, Cicero, IL; Rožė Didžgalvis, Chicago, IL; Izabelė Ambrasas, Montreal, QC, Kanada; Vytautas Vizgir- da, Aurora, IL; F. Skirmantas, Glendale, CA; Marija Polterai- tienė, St. Pete Beach, FL; Stanley Smaizys, St. Pete Beach, FL; K. Beiga, Chicago, IL; Eugenija Minkunas, Wood- haven, NY; E. ir M. Vasiliaus- kas, Glen Ellyn, IL; Gražina Giroux, Carson City, MI; Kazys Domarkas, Highland, IN;

20.00 dol. Stasys Vaičius, Chicago, IL; dr. Vytenis Gry- bauskas, Orland Park, IL; Ona Kartanas, Omaha, NE; Alfon- sas Lukas, Dearborn, MI; Juo- zas Gvildys, Palos Hills, IL; kun. George D. Degutis, Philadel- phia, PA; Stasys Rudys, Ux- bridge, MA; Jonas Jonynas, Berlin, CT; Petras Mikšys, Leicester, MA; A. Bentnorius, Toronto, Ont., Kanada; Jonas Butvilas, La Grange, IL; dr. Peter Iron Jokubka, Chicago, IL; Elena Alkus, Dearborn Hts., MI; Stasė Levanas, Waterbury, CT; Dana Elsbergas, Prospect Hts., IL; Vincas Dovydaitis, Los Angeles, CA; Adele Bartys, Sun City, AZ;

16.00 dol. Vladas Paalksnis, Chicago, IL;

Kiekviena auka prailgina lietuviško dienraščio, vienini- telio dar pasilikusio sveci- muose kraštuose, gyvybę. Dekui!

A.†A. VANDAI ir A.†A. JULIJAI

mirus jų sesutei REGINAI VOLODKIENEI ir arti- miesiems reiškiamė nuodirdžiai užuojautą ir kartu liūdime.

Dana ir Edmundas Miliai-Milaševičiai

Mylimam Broliui

A.†A. adv. ANTANUI LAPINSKUI

mirus, nuodirdžiai užjaučiu p. PRANUTĘ ŠOŠIENĘ.

Adelė Pabrėža

Algimanto Kezio parodos „Grįžtančių paukščių preliudija“ atidarymo metu „Vartų“ galerijoje Vilniuje 1996 m. gruodžio 12 d. (iš dešinės): A. Kezys su „Išskridusių bičių“ autorium Jurgiu Usinavičium ir dail. Rimantu Dichavičium (viduryje).

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Kryžiaus ligoninė siūlo pradėti naujus metus, kreipiant daugiau dėmesio į savo sveikatą, ypač stengiantis kontroliuoti cholesterolį, kuris sudaro daug pavojų žmogaus sveikatai ir net gyvybei. Ketvirtadienį, sausio 11 d., tarp 6 ir 7 val. vak., ruošiamas paskaita „Controlling your Cholesterol“ (dr. Raghu Vollala) Šv. Kryžiaus ligoninės Outpatient and Physicians Center, 6084 S. Archer Ave., Garfield Ridge. Seminaras nemokamas. Dalyviams bus taip pat patikrintas cholesterolis ir kiekvienas gaus raštelį, su kuriuo galės papiginti kainą pasitikrinti sveikatą. Automobilių pastatymas taip pat nemokamas, bus ir kuklios vaišės. Užsiregistruoti arba gauti daugiau informaciją apie šį svarbų seminarą galima tel. (312) 471-8600.

Primenama visiems ALTO Čikagos skyriaus valdybos bei tarybos nariams, kad šiandien, sausio 11 d., 5 val. po pietų, šaukiamas posėdis ALTO centro patalpose, 6500 S. Pulaski Rd. Visi valdybos bei tarybos nariai raginami posėdyje dalyvauti, nes bus aptariamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, įvyksiantis vasario 11 d.

Ona ir Petras Abromaičiai, Lemont, IL, siūsdami „Draugo“ prenumeratą mokestį, taip pat ir už kalėdines atvirutes ir kalendorių, pridėjo 155 dol. Ir kaip nesidžiaugti — jie ir vėl ištiesia dosnią pagalbos ranką mūsų dienraščiui. Esame labai dėkingi už ne vieną kartą gautas dosnias aukas.

Čikagos ASD ir Korp! Vytis krikščynos bus sausio 20 d., šeštadienį, pas sesę Dainą Rudaitienę, 1800 S. Euclid, Berwyn, IL, 708-749-7860. Kandidatai renkasi 6 val. vak., o akademikai — 7:30 val. v. Turint klausimų, prašom kreiptis į Taiydą ir Ričardą Chiapetta tel. 312-925-5482.

Pianistas Rokas Zubovas

Nuotr. Indrės Tijūnėlienės

x Mary J. Gallagher, Sun City, AZ, per S. Narkų, atsiuntė \$150 — pratesimą globos kitiems metams globojamo našlaičio. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — tel. (312) 847-7747.

(sk)

Žuvusieji prie TV bokšto Vilniuje 1991 m. sausio 13 d. bus prisiminti šeštadienį, sausio 13 d., 10 val. ryte, šv. Mišiose Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų trumpas minėjimas Jaunimo centro kavinėje; kalbės buvęs politinis kalnys inž. Povilas Vaičekas. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti minėjime, kurį rengia ALTO Čikagos skyrius. Po minėjimo — kavutė.

Sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje bus prisiminti 1991 m. sausio 13 d. įvykiai Lietuvoje. Koncertinę programą atliks pianistas Rokas Zubovas ir sol. Nijolė Penikaitė, akompanuojant Ričardui Sokui. Visi kviečiami.

Pabaltijo universiteto Vokietijoje įkūrimo 50 metų jubiliejus jau nėra taip toli: rengiamas š.m. kovo 17 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Irena Vaičiulėnaitė-Kairienė iš Toronto pasidalins savo prisiminimais iš tuo metu rengtų literatūros vakaronių „Prieblaudų valandėlės“. Ji buvo viena tų vakaronių rengėjų, taip pat laikraščio „Mūsų pastogė“ redaktorė. Visi buvę Pabaltijo universiteto profesoriai, lektoriai, darbuotojai ir studentai kviečiami dalyvauti šiame suaktyviniame minėjime.

Ateitininkų dabartinės veiklos nuotraukos, ypač jaunimo, reikalingos šeštadieniniam „Iš Ateitininkų gyvenimo“ puslapiui „Drauge“. Nuotraukas siunčiant, prašoma pažymėti, kad jos skiriamos ateitininkų skyriui.

Pirmadienį, sausio 15 d., 7:30 val. vak., Nekalto M. Mergelės Prasidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield, vyks mėnesinis Lietuvos Vyčių 36 kuopos susirinkimas. Kviečiami ne tik nariai, bet ir visi, besidomintys prasminga Lietuvos vyčių veikla.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

VILNIAUS ŠVENTOVIŲ STUDIJA

• „Vilniaus Šv. Onos bažnyčia Vilniaus katedros rekonstrukcija 1782-1801“. Parašė Vladas Drėma. 319 psl. Vilniaus. Išleido „Mokslas“ 1991 m.

Tai monumentalus istorinių ir architektūrinių studijų veikalas apie du ypatingus, nuotabaus meno pastatus. Autorius V. Drėma yra architektūros ir meno studijų specialistas. Duoda nuodugną šių ypač dailių pastatų įvertinimą ir remontų-rekonstrukcijų istoriją.

Autorius švyti gilia estetinė kultūra, brandžiu architektūrinio ir istorinio talento ir nuostabių kruopštumu. Jis surinkęs duomenis iš Lietuvos universitetų bibliotekų, iš vyskupų, kapitulų archyvų, rinkęs medžiagą net Minsko, Lvovo archyvuose.

Supažindina su Varšuvos, Krokuvos, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos architektais, dirbusiais prie šių Lietuvos sostinės meno stebuklų. Knyga gausiai iliustruota-duodama net 55 brėžinių ir nuotraukų paveikslai. Medžiaga semta ne vien iš archyvų, ne vien iš leidinių įvairiomis kalbomis, bet net iš periodikos. Apie šias dvi šventoves, Vilniaus meno stebuklus, surinkta architektūrinė ir istorinė medžiaga gale pakartojama santraukose anglų, lenkų ir rusų kalbomis. Tomis kalbomis duodami ir parašai po iliustracijomis.

Eiliniam skaitytojui šis studijinis veikalas gali būti kiek per sunkus, bet architektūros ir istorijos mylėtojams tai retas, pagrindinis leidinys. Galime didžiuotis, kad Lietuva galejo dar tik savo atgimimo pradžioje išleisti tokią knygą.

Juoz. Pr.

• „Vytis“. 1995 m. lapkritis. Leidžia Lietuvos vyčiai. Redaktorė — Marytė Abbot, P.O. Box 1934, Grand Central Sta, NY 10163-1934; tel.: (718) 937-3352. Administratorius — Richard Niedvares, tel.: (312) 764-3996, fax: (312) 764-5847. Lietuvos vyčių organizacijos veiklą atspindintis žurnalas anglų kalba.

• „Naujasis židinys/Aidai“. 1995. Nr. 10. Vyr. redaktorius — Petras Kimbrys. Adresas: Universiteto g. 6, 2001 Vilnius, Lithuania. Tel.: 220-311, fax: 222-363. Religijos ir kultūros temomis rašantis žurnalas.

• „Sukūrimas ar evoliucija. Kas tiesa?“ W. J. Ouweneel. Vilnius „Amana“, 1995. Tai pirmoji knyga iš planuojamos išleisti leidinių serijos „Mokslas ir Biblija“. „Jaunasis bičiuli, gal manai, kad Biblija — tai pasenusios pasakos? Kad gyvybė išsivystė iš negyvos materijos? Kad žmonės niekada nematė gyvų dinosauro? Kad žmogaus protėviai buvo beždžionės? Jei tu tiki — imk ir skaityk šią knygėlę. Ji tau padės kritiškai pažvelgti į neva „seniai pripažintus“ faktus. Tu sužinosi, kad jie geriau patvirtina ne evoliucijos teoriją, o biblinį pasaulio sukūrimą. (...) Ką pasirinksi Tu? Tegul ši knygėlė padės Tau apsispręsti“. Taip rašoma galiniame knygos viršelyje. Leidinys būtų labai naudingas liuanistinėms mokykloms.

• „Tėvynės drobės“. Pranas Lembergas. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1995. Poeto, teatro ir visuomenės veikėjo P. Lembergo knyga, kurioje — beveik visi jo eiliniai kūrinių. Priverstinai emigravusio į JAV poeto eilėraščiuose vyrauja Tėvynės, kovų už laisvę, jautrios meilės, gamtos tematika.

Primename, kad Vilniaus radijo laidos Čikagoje ir artimos apylinkėse jau girdimos per Vokietijos telekomą (Deutsche Telekom AG, kaip buvo rašyta „Drauge“), nuo š.m. sausio pradžios. Lietuvių kalba laida yra 6 val.vak. 5910 kHz dažniu, o anglų kalba — 6:30. Laidos girdimos penkias dienas savaitėje. Jeigu kas norėtų laidas komentuoti, redakcijos Vilniuje telefonas yra 370 2 236627, faksas — 370 2 - 233526. Vilniaus radijas girdimas tik trumpų bangų radijo aparatais.

Poetė Julija Švabaitė-Gylienė skaitys savo kūrybą vakaronėje, skirtoje tragiškiems sausio 13 d. įvykiams paminėti. Vakaronė ruošiamas sausio 12 d., 7:30 val. vak., Ateitininkų namuose, Lemonte. Visi kviečiami, ne tik ateitininkai. Po programos bus pabendravimas ir pasivaikštinimas.

ATŽALĖLĖS ŠILDO ŠIRDĮ

Prasidėjus Naujiesiems metams, dar šiltai prisimename malonius įvykius iš praeitųjų. Bendraudami su savo vaikučiais, tėveliai kartais juos nusiveda ir aprodo savo darbo vietas. Lapkričio gale Lemonto „Žiburėlio“ Montessori mokinukai buvo atsivedę savo tėvelius jiems aprodyti savo „darbo vietą“, kur vaikučiai tėveliams rodė savo raidžių stalą, knygeles ir įvairius užsiėmimus.

Tėvo-vaiko vakarui sklandžiai praėjus, mokiniai pradėjo ruošti artejančioms „Kalėdoms“, „Kalėdų eglutės“ pasirodymui. „Kalėdų eglutės“ metu linksmo ir šventiško nuotaiką teikė Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos choro dirigentė Birutė Mockienė, kurios dukrelė Rūta taip pat lanko „Žiburėlio“ mokyklėlę. Birutė su dideliu atsidavimu mokė vaikučius įvairių kalėdinių giesmių ir naujų šventėms pritaikytų dainelių. Vaikai, grįžę iš mokyklos, beveik kas savaitę mokė savo tėvelius naujai išmokyti dainelių. Vaikus paruošti „Kalėdų eglutės“ pasirodymui nėra lengvas darbas ir kitoms mokytojoms: Violeta Karalienė, pati lankiusi Montessori kursų ir jau atidurbusi devynerius metus, kartu su „Žiburėlio“ direktore Danute Dirvoniene, Vida Šlapšiene ir Milda Šatiene padėjo vaikams išmokyti eilėraščių ir šokius.

Gruodžio 15-tosios rytą, Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę pripildė puošniai apsirengę, šventiškai nusiteikę mokinukai, jų tėveliai, broliukai ir sesutės. Tėvų komiteto pirmininkei Violetai Strikienei pasveikinus susirinkusius ir pareiškus geriausius linkėjimus artejančių švenčių proga, prasidėjo „Kalėdų eglutė“. Laikydami rankutėmis, besišypsantys vaikučiai įžygiavo į salę, ir, kad tėveliai galėtų pasidžiaugti ir pasididžiuoti, net kelis kartus apėjo rateliu. Vaikai dainavo, deklamavo, šoko, o tėvelių švytintys veidai rodė nuoširdų pasitenkinimą vaikučių ir mokytojų pastangomis.

Išgirdęs vaikų daineles, atvyko Kalėdų senelis (Kastytis Šoliūnas), kuris vaikų džiaugsmui, kalbėjo lietuviškai. Visiems geriems vaikučiams (o blogų salėje jis nerado) išdalino dovanėles, nepamiršdamas nei mokytojų. Po to visi grįžo į klasę, pasivaikšino, pabendravo ir malonioje nuotaikoje skirstėsi Kalėdų atostogoms.

Daina Šiliūnienė

Vincas Derencius, Sunny Hills, FL, prie „Draugo“ laikraščio prenumeratą vėl pridėjo 105 dol. Esame labai dėkingi už nuoširdumą vieninteliui užsienyje lietuvių dienraščiui, ne vieną kartą jį prisimenant dosniomis aukomis. Linkime gražių dienų saulėje Floridoje.

Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai

Maironio lit. mokyklos mokiniai Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje atlieka Padekos dienos programą, atnešę simbolines dovanas prie altoriaus. Iš kairės: Aleksas Modestas, Jazmina Pumpu-tytė, Vilija Jozaitytė, Aras Žygas, Krista Plačaitė, Linas Mikalčius, Vakarė Petroliūnaitė, Ju-lius Gylis ir Viktoras Česas.

NAUJI METAI „SEKLYČIOJE“

1996 m. į sausio 3 d. trečia-
dienio popietę prisirinko pilna
salė vyresniųjų sutikti pažadė-
tąjį Naujų metų jaunikaity. Pro-
gramų vadovė Elena Sirutienė
visiems pranešė linksmą žinią,
kad Naujieji metai jau čia. Ir
štai į „Seklyčią“ įžengia baltu
fraku pasipuošęs trejų metų
vyras Patrikas Gladstein,
močiutės Birutės už rankutės
prilaikomas. O ant skrybėlės
buvo užrašyta 1996 m. Visi
ėmė džiaugsmingai ploti, o
„Naujieji metai“, močiutės
aukštyn pakelti, tik moja
rankute ir šypsosi. Buvo tikrai
neužmiršamas vaizdas. Iš
paskos jį lydėjo jo mama Alina.

Programos vedėja sveikino
visus ir linkėjo geros sveikatos
ir meilės vienas kitam, o svar-
biausia — niekad nepamiršti
„Seklyčios“, neužsidaryti tarp
keturių sienų. Be to, paskelbė,
kad savo tarpe turime svečią
Klemensą iš Suvalkų trikam-
pio, iš Punsko, apgailestavo,
kad A. Barniškis dėl užkimusio
balso negalėjo programoj daly-
vauti, kartu pabrėžė, kad vyres-
nieji turi pakankamai talentų

savo tarpe ir jie šiandien pasi-
rodys. Gera nuotaika sudaryti
pirmiausiai pakvietė deklama-
torę Onutę Lukienę, kuri drą-
siai padeklamavo V. Vidmaičio
eilėraštį „Kalba apie mūsų kal-
bos užteršimą“ ir A. P. Bagdono
eilėraštį „Pensininkų meilė“. Po to ji visų vardu trumpu žo-
džiu padėkojo ir pasveikino
programų vedėją E. Sirutienę už
jos pasišventimą ir sugebėjimą
surbti į „Seklyčią“ vyresniu-
sius, kad jie nesijauštų vieniši,
už tai jai buvo įteikta gėlių
puokštė. Tada A. P. Bagdonas
paskaitė iš savo naujojo poezijos
rinkinio tris eilėraščius:
„Žiemužė“, „Su viltim“ ir
„Pranašavimas“.

Buvo trumpa pertraukėlė, ku-
rios metu nuotaikai pataisyti
mūsų apsikroji padavėja
Gaigalienė visiems išnešiojo po
taurę vyno. Tuomet Boleslovas
Rašimas pianinu užvedė
visiems žinomos dainelės
melodiją „Gerkim po lašiuoką“,
ir visi įsijungė uždainavo,
keldami taures prie lūpų.
Toliau jis skambino ir daugiau
įvairių dainų motyvais, tuo tar-
pu visi vaišinosi vynu.

Pasidžiaugus muzika, pada-
vėjos ėmė nešioti pietų valgius,

kavą ir pyragus. Pasistiprinus
pietumis, B. Rašimas vėl pri-
sėdo prie pianino, ir muzikos
garsai užpildė salę. Prie mikro-
fono buvo pakviestas Antanas
Malinauskas, kuris savo humo-
ristine poezija visus gerokai
pralinksmino. Paskaitė šiuos
eilėraščius: „Madų paroda“,
„Kultuvė“, „Maskvos tirada“,
„Užmiršta tema“, „Skundas
Dzиеvui“ ir „Skundas Viešpa-
čiui“. Visi nusiteikė jam gausiai
plojo. Ir vėl B. Rašimas džiugino
visus, skambindamas linksmų
šokių muziką, bet šokėjų teatsi-
rado vos viena porėlė: linksmieji
— Onutė su Antanu. Kiti nela-
bai išdrįso savo miklumą pade-
monstruoti.

Baigiant programą, programų
vadovė pranešė, kad kitą trečia-
dienį kun. Ant. Saulaitis, SJ,
rodys skaidres iš kelionių po
Lietuvą ir kitur. Kvietė visus
gausiai atsilankyti.

Taip vyresnieji sutiko
1996-uosius metus, pateikdami
įdomią programą savųjų talen-
tų pagalba.

APB

Rasa Poskočimienė yra labai svarbi Pasaulio lietuvių centro bei Palaiminto-
jo Jurgio Matulaičio misijos dalis: ji vadovauja chorui, skaito skaitinius, yra
„Spindulio“ tautinių šokių ansamblio vadovė ir talkina visur, kur tik
pagalbos reikia.

Concertante di Chicago, ka-
merinės muzikos orkestras savo
vienuoliktojo sezono koncertą
skiria Baltijos pakrančių tautų
muzikai, jį pavadinęs „Tales of
the Baltic Sea“. Koncerte bus
atliekami lietuvių, latvių, estų,
suomių, norvegų kompozitorių
kūrinių: „Trepunte Martela“ —
modernios muzikos lietuvio
kompozitoriaus — Vaclovo
Augustino; „Valse Triste“ ir
„Andante Festivo“ — Suomijos
komp. Jean Sibelius; „Suite for
Violin and Orchestra in A
Minor“ — Norvegijos komp. Sin-
ding; „Tabula Rasa“ — Estijos
komp. Arvo Part; „Musica Dolo-
rosa“ — Latvijos komp. Peteris
Vasks. Be šių instrumentinių
kūrinių pasirodys sopranas
Joan Gibbons, kuri atliks nor-
vegų kompozitoriaus Edvard
Grieg kūrybą. Koncertas vyks
vasario 4 d., 3 val. p.p., DePaul
universiteto koncertų salėje,
800 West Belden, Chicago. Bi-
lietus galima rezervuoti tel.
(312) 454-3030. Siūlome šiuo
ypatingu kultūriniu įvykiu susi-
domėti.